

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบกับการเก็บข้อมูลทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจากแบบแสดงรายการประจำปี(แบบ 56-1)และงบการเงินประจำปี พ.ศ. 2548 วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ 3 ประการคือ

1. จำนวนของกรรมการตรวจสอบ
 2. ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ
 3. ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบ
- กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยมี 2 กลุ่มประกอบด้วย

1. คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 413 บริษัทหรือ(413 ฉบับ)และได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 116 ฉบับหรือคิดเป็นร้อยละ 28.09
2. ผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 92 ท่าน(หรือ 92 ฉบับ) และได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 34 ฉบับหรือคิดเป็นร้อยละ 36.96

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิจัยจากแบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบ ปรากฏว่าบริษัทจดทะเบียนมีองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบดังนี้

1. จำนวนของกรรมการตรวจสอบ ปรากฏว่ามีบริษัทจดทะเบียนเพียงบริษัทเดียวหรือคิดเป็นร้อยละ 0.86 ที่มีจำนวนของกรรมการตรวจสอบน้อยกว่า 3 คน คือมีกรรมการตรวจสอบจำนวน 2 คน เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนดังกล่าวกำลังสรรหากรรมการตรวจสอบคนใหม่เข้ามา

ทำหน้าที่แทนคนเก่าที่ได้ลาออกไป สำหรับบริษัทจดทะเบียนส่วนมากมีกรรมการตรวจสอบจำนวน 3 คน

2. ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ ปรากฏว่าบริษัทจดทะเบียนมีกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระทั้งหมดจำนวน 94 บริษัทหรือคิดเป็นร้อยละ 81.04 และมีบริษัทจดทะเบียนที่มีกรรมการตรวจสอบที่ไม่เป็นอิสระทั้งหมดจำนวน 22 บริษัทหรือคิดเป็นร้อยละ 18.96 เพราะคุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบบางท่านไม่ครบตามประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเรื่องคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (ฉบับที่ 1) พ.ศ.2542

3. ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบ ปรากฏว่าบริษัทจดทะเบียนที่มีกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินอย่างน้อย 1 คนมีจำนวน 113 บริษัทหรือคิดเป็นร้อยละ 97.41 และมีบริษัทจดทะเบียนที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินจำนวน 3 บริษัทหรือคิดเป็นร้อยละ 2.59 ในจำนวน 3 บริษัทนี้มีบริษัทจดทะเบียนที่ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญทางการบัญชีหรือการเงินเข้ามาเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการตรวจสอบจำนวน 1 บริษัท

5.1.2 ผลการวิจัยจากแบบสอบถามสำหรับผู้สอบบัญชีภายนอก ผลการวิจัยจากแบบสอบถามสำหรับผู้สอบบัญชีภายนอก ปรากฏว่าผู้สอบบัญชีภายนอกมีความคิดเห็นว่าเป็นด้วยอย่างยิ่งต่อการกำหนดระยะเวลาการประชุมให้เหมาะสมและเพียงพอต่อเรื่องที่จะพิจารณาร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอก และผู้สอบบัญชีภายนอกมีความคิดเห็นว่าเป็นด้วยต่อ 5 ประเด็นดังนี้

1. จัดให้มีคณะกรรมการสรรหาเพื่อคัดเลือกบุคคลเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการตรวจสอบของบริษัท

2. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกอย่างน้อยปีละ 4 ครั้งเพื่อพิจารณางบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี

3. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบหรือกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินพบปะแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้สอบบัญชีภายนอกเป็นประจำ เช่น ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน เป็นต้น

4. จัดการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกโดยไม่มีผู้บริหารเข้าร่วมประชุมด้วย

5. จัดการประชุมเพื่อพิจารณาแผนการตรวจสอบ ขอบเขตการตรวจสอบ รวมถึงแผนงานการทำงานร่วมกับฝ่ายตรวจสอบภายใน

ผู้สอบบัญชีภายนอกมีความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจต่อประเด็นการผ่านการกลั่นกรองจากสภาวิชาชีพสำหรับกรรมการตรวจสอบแต่ละวิชาชีพ และจากการวิจัยนี้ปรากฏว่าผู้สอบบัญชีภายนอกมีความเห็นว่าเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบและการอุทิศเวลาอย่างเพียงพอในการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นสองประเด็นแรกที่คณะกรรมการตรวจสอบขาดมากที่สุด

5.1.3 ผลจากการทดสอบสมมติฐาน

จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยทั้ง 7 ข้อที่กล่าวไว้ในหน้า 99 - 115 เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ผลการทดสอบสมมติฐานสรุปได้ดังนี้

1. ระยะเวลาการประชุมกันโดยเฉลี่ยระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอก (TIME)

1.1 มีความสัมพันธ์เชิงลบกับจำนวนของกรรมการตรวจสอบ กล่าวคือ บริษัทจดทะเบียนที่มีจำนวนของกรรมการตรวจสอบมากจะมีระยะเวลาของการประชุมกันโดยเฉลี่ยระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอกน้อยกว่าบริษัทจดทะเบียนที่มีจำนวนของกรรมการตรวจสอบจำนวนน้อย

ความสัมพันธ์เชิงลบดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่า เนื่องจากจำนวนของกรรมการตรวจสอบที่เพิ่มขึ้น(มากกว่า 3 คน) ทำให้จำนวนของกรรมการตรวจสอบมีความเพียงพอต่อขอบเขตความรับผิดชอบ และควมมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัท ส่งผลให้มีประเด็นที่จะอภิปรายร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกน้อยลง และทำให้ระยะเวลาในการประชุมกันโดยเฉลี่ยร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกน้อยลงไปด้วย

1.2 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบ กล่าวคือ บริษัทจดทะเบียนที่มีกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินหลายท่านจะมีระยะเวลาการประชุมกันโดยเฉลี่ยระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอกมากกว่าบริษัทจดทะเบียนที่มีกรรมการตรวจสอบมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินในจำนวนที่น้อยกว่า

จากผลการวิจัยองค์ประกอบด้านความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Raghunandan et al.(2001 : 105 - 118) ซึ่งปรากฏว่าคณะกรรมการตรวจสอบที่มีองค์ประกอบ 2 ประการคือ 1)เป็นกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระทั้งหมด และ2)มีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้พื้นฐานทางการบัญชีและการเงินมีแนวโน้มที่จะทำการประชุมกับหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในมากขึ้น

2. จำนวนครั้งของการประชุมเป็นการส่วนตัวระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอก (MEETING)

มีความสัมพันธ์เชิงลบกับจำนวนของกรรมการตรวจสอบ กล่าวคือ บริษัทจดทะเบียนที่มีจำนวนของกรรมการตรวจสอบมากจะมีจำนวนครั้งของการประชุมเป็นการส่วนตัวระหว่างกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอกน้อยกว่าบริษัทจดทะเบียนที่มีจำนวนของกรรมการตรวจสอบน้อย

ความสัมพันธ์เชิงลบดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่า เนื่องจากจำนวนของกรรมการตรวจสอบที่เพิ่มขึ้น(มากกว่า 3 คน) ทำให้จำนวนของกรรมการตรวจสอบมีความเพียงพอต่อขอบเขตความรับผิดชอบและความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทโดยรวม จึงไม่มีประเด็นเกี่ยวกับฝ่ายบริหารที่จะต้องอภิปรายร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอก ส่งผลให้คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมเป็นการส่วนตัวร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกน้อยลง

3. เหตุการณ์ที่คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานรายงานของผู้สอบบัญชีภายนอก (REVIEW)

มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบ กล่าวคือ บริษัทจดทะเบียนที่มีกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินหลายท่านจะมีเหตุการณ์ที่คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานรายงานของผู้สอบบัญชีภายนอกมากกว่าบริษัทจดทะเบียนที่มีกรรมการตรวจสอบมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินในจำนวนที่น้อยกว่า

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Raghunandan et al.(2001 : 105 - 118)ซึ่งปรากฏว่าคณะกรรมการตรวจสอบที่มีองค์ประกอบ 2 ประการคือ 1)เป็นกรรมการตรวจสอบที่เป็นอิสระทั้งหมด และ2)มีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้พื้นฐานทางการบัญชีและการเงิน มีแนวโน้มที่จะมีการสอบทานแผนงานและผลการตรวจสอบภายใน

มากกว่าคณะกรรมการตรวจสอบที่มีกรรมการตรวจสอบที่ไม่เป็นอิสระทั้งหมด และไม่มีกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้พื้นฐานทางการบัญชีและการเงิน

4. เหตุการณ์ที่คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชีของฝ่ายบริหาร (AUDIT)

มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินของคณะกรรมการตรวจสอบ กล่าวคือ บริษัทจดทะเบียนที่มีกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินหลายท่านจะมีเหตุการณ์ที่คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชีของฝ่ายบริหารมากกว่าบริษัทจดทะเบียนที่มีกรรมการตรวจสอบมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินในจำนวนที่น้อยกว่า

ทั้ง 4 ประเด็นที่กล่าวข้างต้นถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบ เพราะการประชุมระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอกหรือการประชุมเป็นการส่วนตัวระหว่างกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอกนับได้ว่าเป็นการสื่อสารสองทางเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่คณะกรรมการตรวจสอบหรือผู้สอบบัญชีภายนอกพบจากการปฏิบัติหน้าที่เพื่อนำสิ่งที่พบมาแก้ไขปรับปรุงให้รายงานการเงินมีความถูกต้องก่อนที่จะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทและเปิดเผยต่อผู้ใช้งบการเงิน ส่วนการสอบทานรายงานของผู้สอบบัญชีภายนอกเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เนื่องจากรายงานของผู้สอบบัญชีภายนอกแสดงถึงสิ่งที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบทำการสอบทานประเด็นดังกล่าวจะทำให้ได้รับทราบถึงอุปสรรคปัญหา ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมและถูกต้อง ส่วนประเด็นการสอบทานการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชีของฝ่ายบริหารเป็นการประกันความเป็นอิสระอย่างหนึ่งให้กับผู้สอบบัญชีภายนอกกล่าวคือ ฝ่ายบริหารอาจเข้ามาจำกัดขอบเขตการตรวจสอบหรือก่อให้เกิดความล่าช้าอย่างไม่มีเหตุผลจากกระบวนการหรือบุคลากรของบริษัทและอาจรวมถึงประเด็นที่ฝ่ายบริหารอาจไม่นำข้อมูลสิ่งที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีภายนอกไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้สอบบัญชีภายนอก หากคณะกรรมการตรวจสอบเข้ามาทำการสอบทานประเด็นดังกล่าวจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับบริษัท และแสดงถึงความสนใจของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ส่วนประเด็นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกาปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายนอกที่ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ดังนี้

1. จำนวนครั้งของการประชุมต่อปีระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอก (FRQ)

2. จำนวนครั้งของการเข้าพบเป็นการส่วนตัวระหว่างกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอก (PRIVATE)

3. เหตุการณ์ที่คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานแผนการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีภายนอก (PLAN)

ทั้งนี้ มีตัวแปรควบคุมที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกาปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายนอก ดังนี้

1. จำนวนครั้งของการประชุมต่อปีระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอก (FRQ)

มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับขนาดของบริษัท(SALE) กล่าวคือ บริษัทจดทะเบียนที่มียอดขายสุทธิสูงจะมีจำนวนครั้งของการประชุมต่อปีระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอกมากกว่าบริษัทจดทะเบียนที่มียอดขายสุทธิต่ำ

2. ระยะเวลาการประชุมกันโดยเฉลี่ยระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอก (TIME)

มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับขนาดของบริษัท(SALE) กล่าวคือ บริษัทจดทะเบียนที่มียอดขายสุทธิสูงจะมีระยะเวลาการประชุมกันโดยเฉลี่ยระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอกมากกว่าบริษัทจดทะเบียนที่มียอดขายสุทธิต่ำ

3. จำนวนครั้งของการประชุมเป็นการส่วนตัวระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอก (MEETING)

มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประเภทของสำนักงานสอบบัญชี(BIGFOUR) กล่าวคือ บริษัทจดทะเบียนที่ใช้บริการผู้สอบบัญชีภายนอกที่มาจากสำนักงานสอบบัญชี BIGFOUR ซึ่งเป็นสำนักงานสอบบัญชีที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติจะมีจำนวนครั้งของการประชุมเป็นการส่วนตัวระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอกมากกว่าบริษัทจดทะเบียนที่ใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีอื่นที่ไม่ใช่ BIGFOUR

5.2 ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัยเป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

2. ผู้วิจัยอาจมองข้ามตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภายนอก ดังนั้นจึงไม่สามารถกล่าวได้ว่าตัวแปรที่ศึกษาจะสามารถอ้างอิงได้ทั้งหมด เนื่องจากตัวแปรอื่นอาจมีความสัมพันธ์กับประเด็นดังกล่าวได้

3. ข้อจำกัดในเรื่องการตีความผลการวิจัย เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ที่ได้จากแบบสอบถาม การตีความผลการวิจัยจึงพิจารณาในเชิงความสัมพันธ์มากกว่าเชิงเหตุและผล

4. การวิจัยนี้พิจารณาองค์ประกอบเรื่องความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินตามคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย(ดังปรากฏในหน้า 7 ข้อ 1.5.2)ในภาพรวม โดยไม่ได้พิจารณารายละเอียดความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงิน ผลการวิจัยจึงไม่สามารถระบุได้ว่าประเด็นใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับสมมติฐานในการวิจัย

5. ในการส่งแบบสอบถามผู้วิจัยไม่ได้ระบุผู้ตอบแบบสอบถามว่าเป็นบุคคลใดในคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและผู้วิจัยไม่ได้ยกตัวอย่างหรืออธิบายบางคำถามเพิ่มเติม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามอาจไม่เข้าใจในบางคำถาม และทำให้ข้อมูลที่ตอบมีความคลาดเคลื่อนได้

5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.3.1.1 ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ

จากการวิจัย ปรากฏว่าคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนบางบริษัท มีกรรมการตรวจสอบที่ไม่เป็นอิสระตามคุณสมบัติ 6 ข้อที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้(ตารางที่ 4.4 – 4.9)

ดังนั้นบริษัทจดทะเบียนควรปฏิบัติตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเกี่ยวกับคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ

5.3.1.2 ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินของ คณะกรรมการตรวจสอบ

จากการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่าความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการประชุมกันโดยเฉลี่ยระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชีภายนอก การสอบทานรายงานของผู้สอบบัญชีภายนอก และการสอบทานการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชีของฝ่ายบริหาร ซึ่งผลที่ได้เป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่า ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงิน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ แต่ผลการวิจัยปรากฏว่ามีบริษัทจดทะเบียน ที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินมีจำนวน 3 บริษัทหรือคิดเป็นร้อยละ 2.59

ดังนั้นบริษัทจดทะเบียนควรจัดให้มีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้ความเข้าใจหรือมีประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงิน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อในอนาคต

ผู้ที่สนใจอาจศึกษาเพิ่มเติมในองค์ประกอบหรือคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบโดยทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติด้านความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษทางการบัญชีหรือการเงินได้แก่ การเป็นผู้สอบบัญชี วุฒิการศึกษาทางการบัญชีหรือการเงิน การเคยดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร(Chief Executive Officer:CEO) หรือเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลด้านการเงิน(Chief Financial Officer:CFO)